

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/49
KARAR NO : 2021/106
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemeleri Satı Memurlu u'nca satı ı yapılan ta ınmazı %1 oranı uygulanması gerekirken, %18 katma de er vergisi oranı uygulanarak satın aldı ı ve fazla ödenen kısmın iadesine yönelik talebinin reddedildi inden bahisle, iadenin yapılmaması i leminin iptaline, fazla ve yersiz olarak alınan verginin faizi ile iadesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı: E. Y.
Davalı : Gelir daresi Ba kanlı ı
Vekili : Av. G. Y. T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacının dava dilekçesinde özetle; Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemeleri Satı Memurlu u'nca satı ı yapılan ta ınmazı %1 oranı uygulanması gerekirken, %18 katma de er vergisi oranı uygulanarak satın aldı ı ve fazla ödenen kısmın iadesine yönelik talebinin reddedildi inden bahisle, iadenin yapılmaması i leminin iptaline, fazla ve yersiz olarak alınan verginin faizi ile iadesine karar verilmesi istemleriyle idari yargı yerinde dava açtı ı anla ılmı tır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde; davanın adli yargıda görülmesi gerekti i görü üyle davanın görev yönünden reddi gerekti ini savunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. **stanbul 15. Vergi Mahkemesince E.2019/1026** sayılı dosyada, uyu mazlı ın görüm ve çözümünün idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevine girdi i sonucuna varıldı ından bahisle davalı idarenin görev itirazının reddine 19/6/2020 tarihinde karar verilmi tir.

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı'na gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekti inden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gere ince olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"... 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 322/2. maddesinde; 'Payla tırma ve ortaklı ın giderilmesi için satı yapılması gereken hâllerde, hâkim satı için bir memur görevlendirir. Ta ınır ve ta ınmaz malların satı ı cra ve flas Kanunu hükümlerine göre yapılır.' hükmüne yer verilmi tir.

Di er taraftan, 2004 sayılı cra ve flas Kanununun 'Tetkik mercii' ba lıklı 4. maddesinde; ' cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır.... / cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir.', ' ikayet ve artlar' ba lıklı 16. maddesinde; 'Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikayet olunabilir. ikayet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır./ Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikayet olunabilir.', ' ikayet üzerine yapılacak muameleler' ba lıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında ise; ' ikayet tetkik mercüince, kabul edilirse ikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir. / Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur. ' denilmi tir.

Olayda, Bakırköy 3. Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından ortaklı ın giderilmesi yoluyla satı ma karar verilen ta ınmazın satı ı için görevlendirilen Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemeleri Satı Memurlu unun 2014/91 numaralı dosya üzerinden ta ınmazın satı ıyla ilgili ilan yaptı ı, ilanda KDV oranının % 18 olarak belirlendi i, ihaleyi kazanan davacının KDV oranının % 1 olarak belirlenmesi gerekti i gerekçesiyle, bu konuda karar verilmesi için Satı Memurlu una ba vurdu u, Satı Memurlu unun 8/1/2018 tarihinde talebin reddine karar verdi i, bunun üzerine davacı tarafından, söz konusu ihaleye ili kin olarak fazladan yatırdı ı 28.517,50 TL KDV'nin iadesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmı tir.

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanunun 'Vergi Mahkemelerinin Görevleri' ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümlenece i hükmüne yer verilmi tir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri dikkate alındığında, satı memurunun i lemlerine kar ı ikayetleri inceleme görevi onu tayin eden sulh hukuk mahkemesine ait oldu undan, Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemeleri Satı Memurlu u tarafından yapılan ihale sonucunda alınan ta in maza ili kin olarak, Satı Memurlu unca verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılı ı iddiası ikayet yolu ile 2004 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Sulh Hukuk Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu dosya üzerinde yaparak, i lemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı in, Satı Memurlu unun tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin yasaya uygun olup olmadığı unun adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i kanaatine varılmı tır.

Uyu mazlık Mahkemesinin 25/11/2019 tarihli ve E.-K.-2019/633-774 sayılı kararında da benzer hususların vurgulandı ı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, açılan davanın adli yargı yerinde görüm ve çözümlü gerekmektedir. ..."

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun " cra mahkemesi" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

"(De i ik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/1 md.) cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır. durumunun gerekli kıldı ı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görü ü ile Adalet Bakanlığı nca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. cra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde i da ılımı ve buna ili kin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlı nca dönü ümlü olarak ba lanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik ikâyyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî i lerine bakar.

cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir."

7. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun " ikayet ve artlar" ba lıklı 16. maddesi öyledir:

"Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikayet olunabilir. ikayet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikayet olunabilir."

8. 2004 sayılı Kanun'un " ikayet üzerine yapılacak muameleler" ba lıklı 17. maddesi öyledir:

" ikayet icra mahkemesince, kabul edilirse ikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir.

Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur."

9. 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesi öyledir:

"Vergi mahkemeleri:

- a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davaları,
- b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları,
- c) Di er kanunlarla verilen i leri,
Çözümler."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanı nda, Üyeler ükürü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 günlü toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre davalı idare vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde baş vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınınca 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı çıkarıldı ı anlaşılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü lüldü ünüldü:

12. Dava, Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemeleri Satı Memurlu u'nca satı ı yapılan ta ınmazı %1 oranı uygulanması gerekirken, %18 katma de er vergisi oranı uygulanarak satın aldı ı ve fazla ödenen kısmın iadesine yönelik talebinin reddedildi inden bahisle, iadenin yapılmaması i leminin iptaline, fazla ve yersiz olarak alınan verginin faizi ile iadesine karar verilmesi istemleriyle açılmış tır.

13. Somut olay ve ilgili mevzuat hükümleri (bkz. §§ 6-9) bir arada de erlendirildi inde; icra müdürlü ünce yapılan ihale sonucunda alınan ta ınmaza ili kin, müdürlükçe verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılı ı iddiasının ikâyet yolu ile icra Mahkemesinde çözümlenece i, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan i lemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verece i ku kusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, icra müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin kanuna uygun olup olmadığı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i sonucuna varılmış tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin görev itirazının reddine ili kin stanbul 15. Vergi Mahkemesince verilen 19/06/2020 tarihli, E.2019/1026 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde, üyelerden Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR IOYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" ba lıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükme ba lanmı tır.

Davacı; Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemeleri Satı Memurlu u'nca satı ı yapılan ta ınmazı %1 oranı uygulanması gerekirken, %18 katma de er vergisi oranı uygulanarak satın aldı ı ve fazla ödenen kısmın iadesine yönelik talebinin reddedildi inden bahisle, iadenin yapılmaması i leminin iptaline, fazla ve yersiz olarak alınan verginin faizi ile iadesine karar verilmesi istemleriyle dava açmı tır. Bu davada; 3065 sayılı Kanun gere ince, davacının katma de er vergisi mükellefi olup olmadı ı, mükellef ise yapılan satı i lemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayaca ı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyece i... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı cra flas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörölmü bulunan ikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı cra flas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma de er vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli oldu u sonucuna varıldı ından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u yolunda verilen karara katılamıyoruz. 01/03/2021

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN